

۱. یک نمونه از خاک رس دارای $45,5\%$ درصد سیلیس و $18,1\%$ درصد رطوبت است. هنگام

تهیه سفال از این نمونه خاک رس، درصد رطوبت به 10% می‌رسد. درصد جرمی سیلیس در این سفال چقدر است؟ (فرض کنید هنگام تهیه سفال فقط آب تبخیر شده است).

$$\text{SiO}_2 = 45,5\% \\ \text{خاک رس} = 100\%$$

$$\text{آب} = 18,1\%$$

۵۱ ۴

۵۰,۵ ۳

۵۰ ۲

۴۹,۵ ۱

$$\frac{\text{آب}}{\text{خاک}} = \frac{18,1}{100} \times 100 \Rightarrow \frac{18,1 - x}{100 - x} = \frac{18,1 - x}{100 - x}$$

$$100 - x = 18,1 - 10x \Rightarrow 9x = 81 \Rightarrow x = 9,9 \quad \text{آب تبخیر شده}$$

$$\therefore \text{SiO}_2 = \frac{\text{SiO}_2 \text{ جرم}}{\text{خاک جرم}} \times 100 = \frac{45,5}{91} \times 100 = 50$$

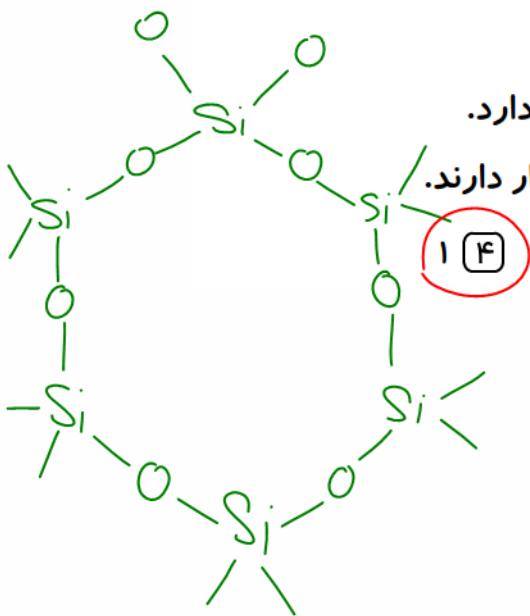
۲. چه تعداد از مطالب زیر درست است؟

آ) هیچ یون پایداری که شامل دو عنصر اول گروه ۱۴ جدول دوره ای باشد، در ترکیبها شناخته نشده است. X

ب) فرمول مولکولی سیلیس مشابه کربن دی‌اکسید است. X

پ) در سیلیس هر اتم سیلیسیم با دو اتم اکسیژن پیوند اشتراکی دارد. ✓

ت) در ساختار شش گوشه سیلیس، اتم‌های سیلیسیم در رأس قرار دارند. ✓

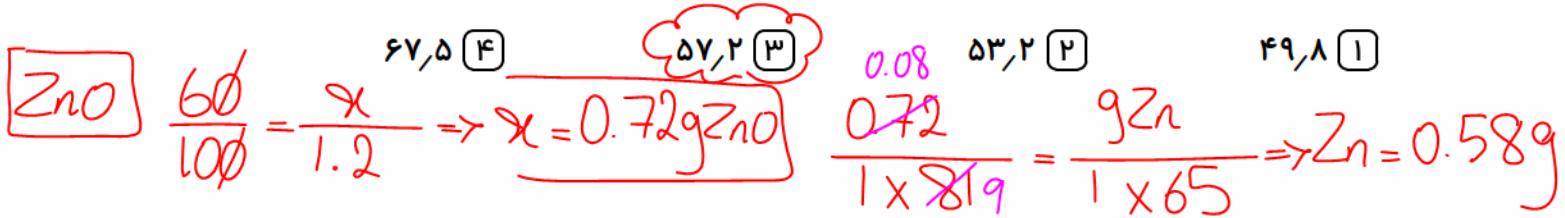
۲ ۳

۳ ۲

۴ ۱

۳. آلیازی حاوی فلزهای Zn , Cu , Sn است. اگر در یک نمونه ۱,۸ گرمی از این آلیاز، فلزهای Cu و Zn طی چند واکنش به ۱,۲ گرم مخلوط $CuSO_4$ و ZnO تبدیل شوند که ۶۰ درصد جرمی این مخلوط را ZnO تشکیل می‌دهد، درصد جرمی Sn در این آلیاز کدام است؟ $CuSO_4 \text{ ۴۰٪}$

$$(Sn = 119, Zn = 65, Cu = 64, S = 32, O = 16 : g \cdot mol^{-1})$$

$$Sn = 1.8 - (0.58 + 0.19) = 1.03$$

$$\therefore Sn = \frac{1.03}{1.8} \times 100 = 57.2\%$$

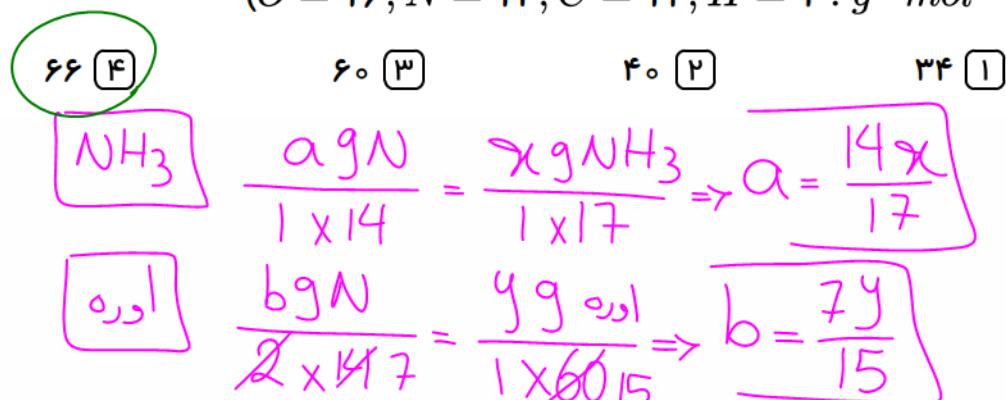
۴. مخلوطی از آمونیاک و اوره، دارای ۵۸.۸ درصد جرمی نیتروژن است، چند درصد می‌دهد؟

$$NH_3 = x$$

$$CO(NH_2)_2 = y$$

$$N = 58.8 \text{ g}$$

$$(O = 16, N = 14, C = 12, H = 1 : g \cdot mol^{-1})$$

$$\begin{cases} x + y = 100 \\ \frac{14x}{17} + \frac{7y}{15} = 58.8 \end{cases} \Rightarrow x = 34, y = 66$$

$$\therefore \text{اوره} = \frac{66}{100} \times 100 = 66\%$$

۵. اگر برای تهیه الماس ساختگی از گرافیت خالص استفاده شود، کدام گزینه درست

حل $\downarrow$ دوستان $\Rightarrow$ کرامت

$$(\text{iii}) \Rightarrow \text{iii} \rightarrow \uparrow \text{حل}$$

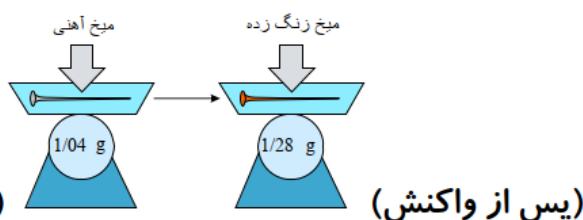
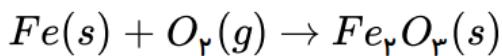
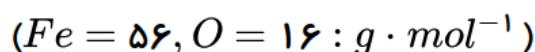
۱ طول پیوندهای کربن-کربن افزایش می‌یابد.

۲ فاصله لایه‌های اتم‌های کربن از یکدیگر اندکی افزایش می‌یابد.

۳ رسانایی الکتریکی نمونه طی این فرایند، رفته‌رفته افزایش می‌یابد.

۴) محل قرارگرفتن اتمهای کربن طی تبدیل گرافیت به الماس ثابت می‌ماند.

۶. با توجه به شکل و واکنش موازن‌نشده زیر، درصد جرمی Fe_3O_4 در مخلوط نهایی واکنش کدام است؟

۷۶,۹

۶۲,۵

۲۱، ۲۵

1A, YD 1

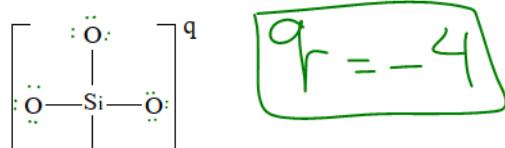
۷. چه تعداد از ویژگی‌های زیر در الماس بیشتر از گرافیت است؟

- الف) تعداد پیوندهای اشتراکی هر اتم کربن ب(^b) آنتالپی پیوند
- ت) شمار اتم‌های متصل شده به هر اتم کربن
- پ) سختی
- ۴ [۴]   ۳ [۳]   ۲ [۲]   ۱ [۱]

۸. چه تعداد از موارد زیر نادرست است؟

- الف) سیلیس شامل شبکه‌ای غول‌آسا از واحدها است که ساختاری پیوسته دارد. ✗
- ب) مواد کووالانسی در دما و فشار اتاق به حالت جامد هستند، به همین دلیل جامد کووالانسی نامیده می‌شوند. ✓
- پ) کربن و سیلیسیم عنصرهای اصلی سازنده جامد‌های کووالانسی در طبیعت هستند. ✓
- ت) اتم‌های C و Si تنها در جامدات کووالانسی با تشکیل پیوندهای کووالانسی به آرایش هشت‌تایی می‌رسند. ✗
- ۴ مورد   ۳ مورد   ۲ مورد   ۱ مورد

۹. با توجه به ساختار یون زیر که همه اتم‌ها در آن به آرایش هشت‌تایی رسیده‌اند؛ کدام گزینه نادرست است؟

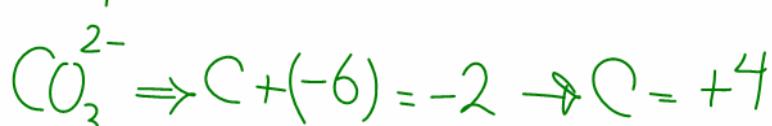

نسبت شمار جفت‌الکترون‌های ناپیوندی به پیوندی در آن با یون سولفات برابر است.

۱) عدد اکسایش اتم مرکزی آن با اتم مرکزی در یون کربنات برابر است.

۲) قدر مطلق بار q با جمع جبری بار یون‌های فسفات و آمونیوم برابر است.

۳) این ساختار به صورت یون مجزا در جامد‌های کووالانسی یافت نمی‌شود.

۱۰. نمونه‌ای از یک نوع خاک رس دارای ۴۲,۵ درصد جرمی سیلیس و ۱۵ درصد جرمی

رطوبت (آب) است. اگر هنگام تهیه گل رس از آن، درصد جرمی رطوبت (آب) آن به ۵۰

درصد برسد، درصد جرمی سیلیس در گل رس تهیه شده کدام است؟

۲۵ ۴

۳۰ ۳

۳۵ ۲

۴۰ ۱

$$\% \text{H}_2\text{O} = \frac{\text{جرم آب}}{\text{گل رس}} \times 100 \rightarrow \frac{15}{100} = \frac{15+x}{100+x}$$

$$100+x = 30+2x \rightarrow x = 70 \text{ گل رس}$$

$$\% \text{SiO}_2 = \frac{42.5}{100+70} \times 100 = \% 25$$

۱۱. چند مورد از مطالب زیر، درباره خاک رس، درست است؟

- آ) سیلیسیم SiO_2 دی اکسید، عمدترين جزء سازنده آن است.
- ب) بيشتر ترکيي بهای تشکيل دهنده آن، بي رنگ یا سفید رنگ اند.
- پ) در مخلوط تشکيل دهنده آن، جامدهای کووالانسی و یونی وجود دارند.
- ت) در برخی از انواع آن، فلزهای دارای ارزش اقتصادي زياد برای استخراج نيز يافت می شود.

۴ ۴

۳ ۳

۲ ۲

۱ ۱

۱۲. جدول زیر، درصد جرمی اجزای تشکیل دهنده ۲۰۰ گرم از یک نمونه خاک رس را نشان می دهد. اگر جامد (های) کووالانسی از این نمونه جدا شوند، درصد جرمی جامد (های) مولکولی در نمونه جدید تقریباً چند درصد خواهد بود؟

$$(Fe = 56, Al = 27, Na = 23, Si = 28, O = 16, H = 1 : g \cdot mol^{-1})$$

حصار کووالانسی
حصار جرمی

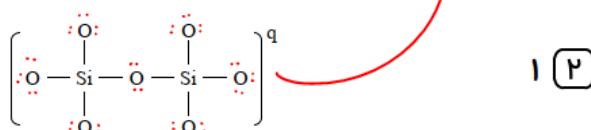
ماده	SiO_2	Al_2O_3	Na_2O	H_2O	Fe_2O_3	MgO	Au
درصد جرمی	۴۶.۲	۳۵	۱۳.۳۲	۲۴.۸	۰.۹۶	۰.۴۴	۰.۱

$$\frac{46.2}{100} = \frac{x}{200} \Rightarrow SiO_2 = 92.4g$$

$$\frac{13.32}{100} = \frac{x}{200} \Rightarrow H_2O = 26.64g$$

$$200g - 92.4 = 107.6g \quad \% H_2O = \frac{26.6}{107.6} \times 100$$

۱۳. نسبت بار الکتریکی آنیون اکسیژن دار داده شده از سیلیسیم، چند برابر بار الکتریکی آنیون سیلیکات است؟ (با فرض آنکه همه اتم ها از قاعده هشت تایی پیروی می کنند).

۱ ۲

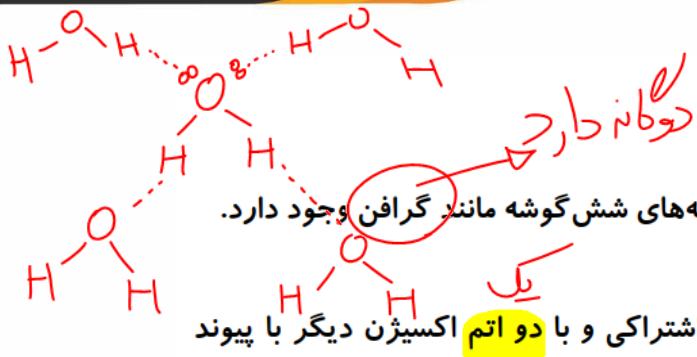
۲ ۳

$$-\frac{6}{4} = \frac{3}{2}$$

مجموع های ساختاری = بارهای ساختاری = $\frac{5}{2} = 2.5$

$$q = (8 + 42) - 56 = -6$$

$$\frac{-6}{4} = \frac{3}{2}$$

۱۴. کدام عبارت درست است؟

۱ X

در ساختار یخ، یک آرایش منظم و سه بعدی با تشکیل حلقه های شش گوشه مانند گرافن وجود دارد.

در بلور یخ هر اتم هیدروژن با یک اتم اکسیژن، پیوند اشتراکی و با دو اتم اکسیژن دیگر با پیوند هیدروژنی متصل است.

۲ X

اعلی ترکیب های آلی جزء مواد مولکولی هستند و در ساختار آنها در حالت جامد، همه پیوندها اشتراکی نیستند.

۳

آنالپی تبخیر و نقطه جوش یک ترکیب مولکولی به پیوندهای اشتراکی درون مولکول های آن وابسته است.

۴ X

مراذمه های بن مولکولی

۱۵. چند مورد از عبارت های زیر صحیح هستند؟

- گرافن جامد کووالانسی شفاف و انعطاف پذیری است که ساختاری دو بعدی دارد.
- در سیلیس، رفتار فیزیکی مانند نقطه جوش و خواص شیمیایی به ترتیب به نیروی بین مولکولی و پیوندهای اشتراکی بستگی دارد.
- گرافن همانند یخ دارای حلقه های شش گوشه است که استحکام این حلقه ها در گرافن بیشتر از یخ است.
- ترکیباتی که بتوان برای آنها واژه فرمول مولکولی را به کار برد، اتم های موجود در واحد های سازنده آنها با پیوند اشتراکی به یکدیگر متصل شده اند.

۱ مورد ۲

۳ مورد ۴

۱ مورد ۲

۳ مورد ۱

۱۶. اگر ۵ تن خاک رس را که درصد جرمی اجزای آن مطابق جدول زیر است، حرارت دهیم تا تمامی آب آن تبخیر شود، کدام اتفاق زیر رخ نمی‌دهد؟

با تبخیر آب درصد جرمی سایه اجزا به یک نزد افزایش می‌یابد.

مواد	Au و دیگر مواد	MgO	Fe_2O_3	Na_2O	H_2O	Al_2O_3	SiO_2	ماده
۰,۱	۰,۴۴	۰,۹۶	۱,۲۴	۱۳,۳۲	۳۷,۷۴	۴۶,۲۰		درصد جرمی

۱ درصد جرمی عاملی که باعث سرخ بودن خاک رس است، افزایش می‌یابد.

۲ درصد جرمی سیلیس در آن حدوداً به ۵۳,۳ افزایش می‌یابد.

۳ درصد جرمی اکسید فلز قلیایی خاکی از اکسید فلز قلیایی بیشتر می‌شود.

۴ ضمن تبخیر آب، خاک ۱۳,۳۲ درصد جرم خود را از دست می‌دهد.

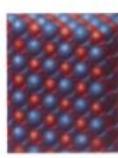
۱۷. مواد سازنده نوعی خاک رس در زیر آمده است. از میان ۷ ماده زیر، ..... ماده دارای الگوی ساختاری (آ)، ..... ماده دارای الگوی ساختاری (ب) و ..... ماده دارای الگوی ساختاری (پ) هستند.

(آ)	(الف)	(الف)	(الف)	(پ)
Au	MgO	Fe_2O_3	Na_2O	H_2O

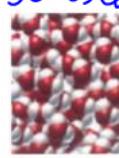
ماده	Al_2O_3	SiO_2

صادرات مولکولی (الف)

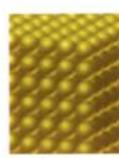
جا مدلی

(آ)

(ب)

(پ)

جا مدلی

۱ - ۳ - ۵ ۴

۱ - ۱ - ۴ ۳

۲ - ۱ - ۴ ۲

۲ - ۳ - ۵ ۱

۱۸. چند مورد از عبارت‌های زیر نادرست هستند؟ (با تغییر)

آ) طول پیوند کربن – کربن در الماس کوتاه‌تر از طول پیوند کربن – کربن در گرافیت است. X

ب) جامد کووالانسی، جامدی است که در آن همهٔ اتم‌ها به وسیلهٔ پیوندهای کووالانسی به یکدیگر متصل شده‌اند. ✓

پ) گرافیت برخلاف الماس رسانای جریان برق می‌باشد. ✓

ت) Si_2O_5 نسبت Si به علت داشتن پیوندهای قوی‌تر پایدارتر است. ✓

۲ ۴

۴ ۳

۳ ۲

۱ ۱

۱۹. کدام گزینه درست است؟

در ساختار یخ مانند گرافن یک آرایش منظم و سه بعدی با حلقه‌های شش‌گوش وجود دارد. ۱

۲

در بلور یخ هر اتم هیدروژن با یک اتم اکسیژن پیوند اشتراکی و با ۲ اتم اکسیژن دیگر با پیوند هیدروژنی متصل است. ۳

در یک ترکیب مولکولی آنتالپی تبخیر و نقطهٔ جوش آن به پیوندهای اشتراکی درون مولکول‌های آن وابسته است. ۴

اغلب ترکیب‌های آلی جزو ترکیب‌های مولکولی هستند که در ساختار آنها در حالت جامد میان شمار معینی از اتم‌ها پیوندهای اشتراکی وجود دارد. ✓

۲۰. اگر درصد جرمی سیلیس در یک نمونه خاک رس برابر ۴۶٪ باشد، در ۳ تن از این

خاک رس چند مول سیلیس وجود دارد؟ ($\text{Si} = 28, \text{O} = 16 : g \cdot \text{mol}^{-1}$)

۷۷۰۰ ۴

۲۳۱۰۰ ۳

۱۳۸۶۰ ۲

۵۰۰۰ ۱

$$\frac{46.2}{100} = \frac{x}{3 \times 10^6} \Rightarrow x = 3 \times 46.2 \times 10^4 \text{ g SiO}_2$$

$$\text{mol} = \frac{23.1}{52} = \frac{3 \times 46.2 \times 10^3}{60}$$

۲۱. یک ماده شیمیایی، سه اتم کروم در فرمول شیمیایی خود دارد. اگر ۲۱٪ جرم این

ماده را کروم تشکیل داده باشد، جرم مولی آن، چند گرم است؟ ($\text{Cr} = 52 \text{ g} \cdot \text{mol}^{-1}$)

۵۰۰ ۴

۳۳۳,۳ ۳

۰.۲
۱۰۴

۲۵۰ ۲

۱۶۶,۷ ۱

$$\% \text{ Cr} = \frac{\text{Cr}}{\text{کل}} \times 100 \rightarrow \frac{31.2}{100} = \frac{3 \times 52}{x}$$

جرم مولی

$$x = 500 \text{ g/mol}$$

۲۲. کدام مطلب درست است؟

۱

مواد اولیه برای ساخت آثار باستانی، افزون بر کمیاب بودن، باید واکنش پذیری کم و استحکام زیاد داشته باشند.

۲

اغلب مواد سازنده خاک رس، ترکیب‌های اکسیژن‌دار هستند.

۳

سیلیسیم (^{14}Si)، شبه فلزی هم گروه با کربن است.

۴

مولکول SiO_2 افزون بر خاک‌های رس، یکی از سازنده‌های اصلی بسیاری از سنگ‌هاست.

۲۳. چه تعداد از مواد زیر جزء جامد‌های کووالانسی به شمار می‌آیند؟

مگرافن SiO_2 ، الماس N_2O_5 ، Cu ، $SiCl_4$ ، SiC

۴

۳

۲

۱

۲۴. چه تعداد از عبارت‌های زیر درست است؟

الف) سیلیسیم شبه فلزی از خانواده کربن است، بنابراین ساختار مشابه با آن دارد.

ب) یافته‌های تجربی نشان می‌دهد که SiO_2 افزون بر خاک‌های رس، یکی از سازنده‌های اصلی بسیاری از سنگ‌ها، صخره‌ها و نیز شن و ماسه است.

پ) سیلیسیم فراوان‌ترین شبه فلز در پوسته جامد زمین است.

ت) ترکیب‌های گوناگون سیلیسیم و اکسیژن بیش از ۹۰٪ پوسته جامد زمین را تشکیل می‌دهند.

۴

۳

۲

۱

۲۵. چه تعداد از عبارت‌های زیر درست است؟

آ) در جامدات کوالانسی مانند سیلیس، برخلاف بقیه اتم‌ها با پیوند اشتراکی به یکدیگر متصل شده‌اند.

ب) آنتالپی تبخیر یک ترکیب مولکولی در حالت مایع به نیروهای بین مولکولی آن وابسته است.

پ) نقطه ذوب $NaCl(s)$ به دلیل قوی بودن نیروهای بین مولکولی بسیار بالا بوده و این ترکیب دیرگذار است.

ت) رفتار شیمیایی در مواد مولکولی به پیوندهای اشتراکی و جفت‌الکترون‌های ناپیوندی موجود در مولکول وابسته است.

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۲۶. اگر درصد جرمی عنصر A در ترکیب A_2O_3 برابر ۷۰ درصد باشد، درصد جرمی اکسیژن در ترکیب AO به تقریب کدام است؟ ($O = 16 g \cdot mol^{-1}$)

۲۲,۲ (۴)

۴۴,۴ (۳)

۲۵ (۲)

۳۰ (۱)

۲۶. اگر درصد جرمی عنصر A در ترکیب A_2O_3 برابر ۷۰ درصد باشد، درصد جرمی اکسیژن در ترکیب AO به تقریب کدام است؟ ($O = 16 g \cdot mol^{-1}$)

۲۲,۲ (۴)

۴۴,۴ (۳)

۲۵ (۲)

۳۰ (۱)

$$\% A = \frac{A \text{ جرم}}{A_2O_3 \text{ جرم}} \times 100 \rightarrow \frac{70}{100} = \frac{2A}{2A + 48} \Rightarrow 10A = 7A + 7 \times 24$$

$$\% O = \frac{O \text{ جرم}}{AO \text{ جرم}} \times 100 = \frac{16^2}{72} \times 100 = \frac{24}{9} \approx 100$$

$$3A = 7 \times 24$$

$$A = \frac{7 \times 24}{3} \Rightarrow$$

$$A = 56$$

۲۷. کدام موارد از عبارت‌های زیر درست هستند؟

- (آ) سیلیس شامل شمار بسیار زیادی اتم اکسیژن و سیلیسیم است که به صورت شش ضلعی هایی با رئوس سیلیسیم در کنار هم قرار گرفته اند.

ب) تمام ترکیب‌های مولکولی برخلاف ترکیب‌های کووالانسی در دما و فشار اتاق به حالت مایع هستند. خواص فنریک

پ) برای ذوب یا تبخیر نرکیب‌های I_2 و C_6H_{14} باید بر پیوندهای اشتراکی غلبه کنیم.

ت) گرافن یک گونه شیمیایی دوبعدی، شفاف و انعطاف‌پذیر است و همانند گرافیت

جريان برق را از خود عبور می دهد.

(پ) و (ت) ۱۴

(۱) و (ت)

(ب) و (پ) ۲ (ت) و (ب)، (ل) ۱

$$\text{NH}_4^+ \text{8 Poles}$$

۲۸. در کدام گزینه تمامی مواد، جزء مواد مولکولی محسوب می‌شوند؟

آب - آمونیاک - آمونیوم کلرید

۲ اتانول - اتانوئیک اسید

گرافیت گرافن گلوکز ۳

۱۴ کربن دی اکسید - کربن تتراکلرید - سیلیسیم کربید

۲۹) یک مخلوط گازی از کربن مونوکسید و کربن دی اکسید به جرم ۱۰۰ گرم دارای $\text{CO} = 9$ درصد جرمی اکسیژن است. با کربن دی اکسید موجود در مخلوط در حضور مقدار کافی کلسیم اکسید، طبق واکنش زیر چند گرم کلسیم کربنات می‌توان تولید کرد؟
 $\text{CO}_2 = 4$
 $\text{CaO} + \text{CO}_2 \rightarrow \text{CaCO}_3$ $(\text{O} = 16, \text{C} = 12, \text{Ca} = 40 : \text{g} \cdot \text{mol}^{-1})$

$$(O = 16, C = 12, Ca = 4.0 : g \cdot mol^{-1})$$

$$\frac{94}{1 \times 44} = \frac{HgCO_3}{1 \times 100} \rightarrow \text{CaCO}_3 = 100\text{g}$$

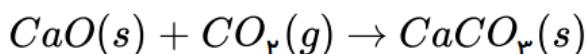
$$\frac{190}{164} = \frac{x}{287}$$

$$160 \text{ m}$$

$$\begin{array}{l} \text{100} \quad [2] \\ 4x + 8y = 64 \\ \hline 7 \quad 11 \\ x + y = 100 \end{array} \Rightarrow \begin{cases} y = 44 \rightarrow \text{CO}_2 \\ x = 56 \rightarrow \text{CO} \end{cases}$$

۲۹. یک مخلوط گازی از کربن مونوکسید و کربن دیاکسید به جرم ۱۰۰ گرم دارای ۶۴ درصد جرمی اکسیژن است. با کربن دیاکسید موجود در مخلوط در حضور مقدار کافی کلسیم اکسید، طبق واکنش زیر چند گرم کلسیم کربنات می‌توان تولید کرد؟

$$(O = 16, C = 12, Ca = 40 : g \cdot mol^{-1})$$

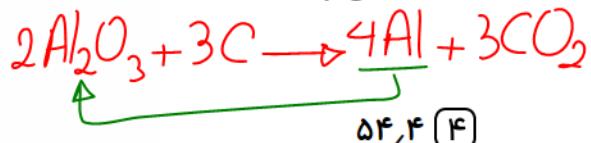
۹۵ ۴

۱۶۰ ۳

۱۰۰ ۲

۱۲۵ ۱

۳۰. آلمینیم اکسید موجود در دوونیم تن خاک رس را پس از جداسازی، برای استخراج آلمینیم، به روش هال بر قافت می‌کنیم. اگر در پایان ۳۶۰ کیلوگرم آلمینیم مذاب با بازده ۸۰ درصد تولید شده باشد، درصد جرمی آلمینیم اکسید در خاک رس چقدر است؟

$$(O = 16, Al = 27 : g \cdot mol^{-1})$$

۵۴,۴ ۴

۳۴ ۳

۲۷ ۲

۲۱,۸ ۱

$$\frac{2}{100} \times \frac{x}{2 \times 102} = \frac{360 \text{ kg}}{4 \times 27} \Rightarrow x = \frac{1700}{2} = 850 \text{ kg } Al_2O_3$$

$$\% Al_2O_3 = \frac{Al_2O_3 \text{ ج.}}{\text{جرم خاک رس}} \times 100 = \frac{850}{2.5 \times 10^3} \times 100 = \frac{340}{10} = 34\%$$

۳۱. کدام گزینه نادرست است؟

۱) تعداد اتم‌های متصل به هر اتم کربن در الماس از گرافیت بیشتر است.

۲) در گرافیت اتم‌های کربن با چینش دو بعدی و در الماس با چینش سه بعدی به هم متصل هستند.

۳)

به دلیل بیشتر بودن آنتالپی پیوند $C - Si$ نسبت به $C - C$ نقطه ذوب الماس بالاتر از سیلیسیم است.

۴) در کلسیم کربید (CaC_2)، کربن به صورت یون تکاتمی یافت می‌شود.

۳۲. ترکیبی مجھول دارای ویژگی‌های زیر است. کدام گزینه می‌تواند نشان‌دهندهٔ ترکیب مورد نظر باشد؟

- در ساختار آن پیوند اشتراکی وجود دارد.

- می‌تواند در آب حل شود و میزان رسانایی آب را افزایش دهد.

- اختلاف میان نقطه ذوب و جوش آن زیاد است.

۱) هیدروژن کلرید

Mg_3N_2

۲) گرافن

۳) Na_2SO_4

۴) ناقصی (نمکل دراب) لونی

لونی

۳۳. مولکول SCO و HCN در مورد ..... با هم شباهت و در مورد ..... با هم تفاوت دارند.

۱) شمار جفت الکترون‌های ناپیوندی - شمار پیوندهای دوگانه

۲) شمار اتم‌هایی که به آرایش هشتایی پایدار رسیده‌اند - شمار پیوندهای یگانه

۳) قطبیت مولکول - داشتن شکل خطی

۴) شمار پیوندها - قدرت نیروهای جاذبه‌ی بین مولکولی

۱۴. با توجه به شکل زیر که مربوط به دو دگرشکل کربن هستند، چه تعداد از عبارت‌های

داده شده جمله زیر را کامل می‌کند؟

..... ساختار I ..... ساختار II

آ) بد خلاف - رسانایم، الکترونک، دارد.

طبعت بافت م. شود.

ب) برخلاف - دارای، مولکول محذ است.

دانشگاه صنعتی

۲

۳

۲

10

۱۳۵. جدول زیر، درصد اجزای تشکیل دهنده ۴۰۰ گرم از یک نمونه خاک رس را نشان می دهد. اگر آب و جامد کوالانسی موجود در آن را به طور کامل جدا کنیم، درصد جرمی طلا در نمونه خاک نهایی تقریباً چند درصد خواهد بود؟

H₂O

$$\frac{13.32}{100} = \frac{x}{400}$$

$$\text{H}_2\text{O} = 53.289$$

Au	MgO	Fe_2O_3	Na_2O	H_2O	Al_2O_3	SiO_2	ماده
۰,۱	۰,۴۴	۰,۹۶	۱,۲۴	۱۳,۳۲	۳۷,۷۴	۴۶,۲	درصد جرمی

SiO₂

$$\frac{46.2}{100} = \frac{x}{400}$$

$$\boxed{\text{SiO}_2 = 184.8}$$

$$0,15V \quad [F] \quad 0,24V \quad [W]$$
$$(53,28 + 184,8) =$$

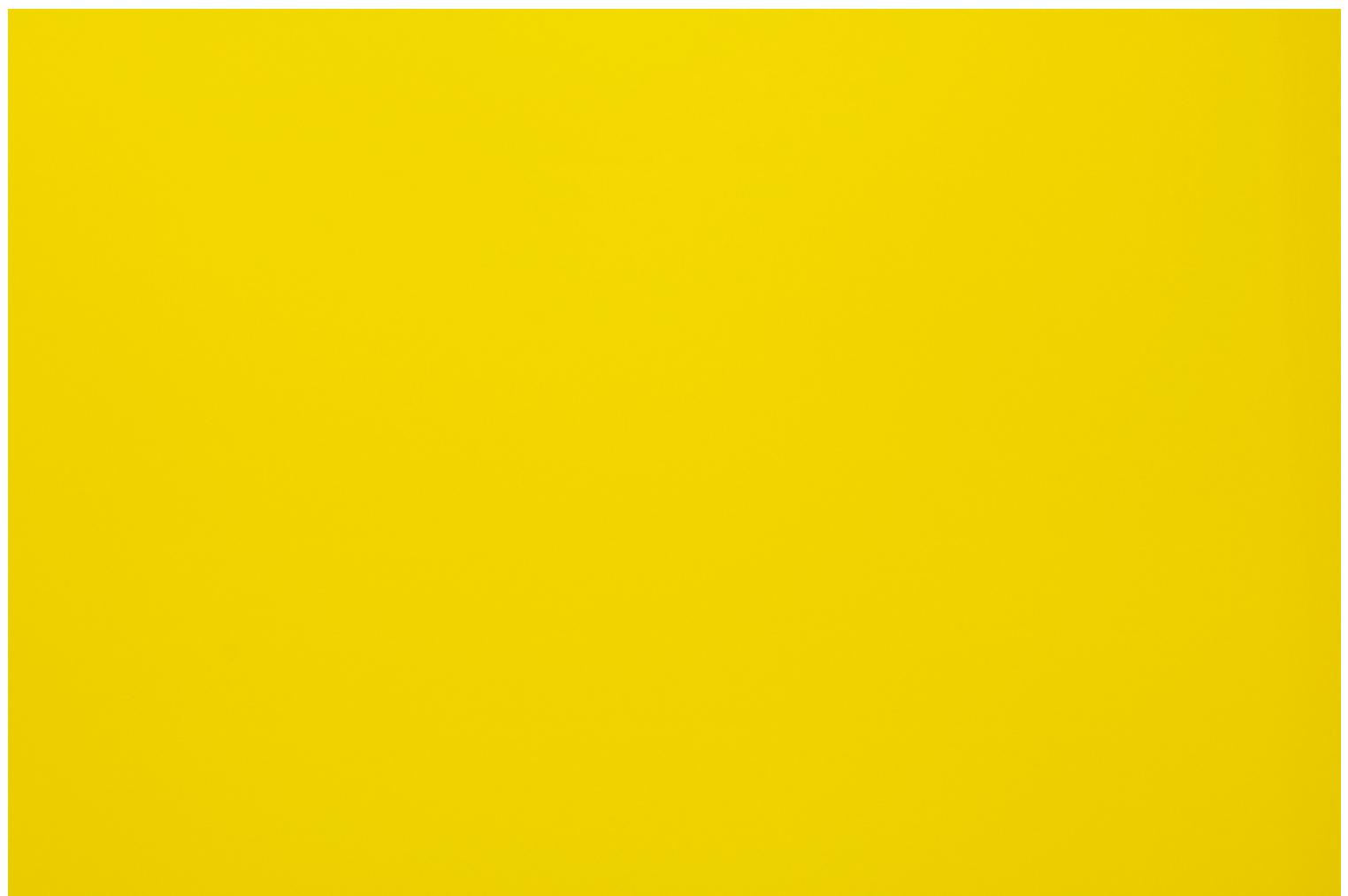
९

Au

$$\% \text{Au} = \frac{0.4}{161.92} \times 100 \approx \frac{40}{160} = 1\% \text{Au}$$

$$\frac{0.1}{100} = \frac{x}{400} \rightarrow$$

$\boxed{A_h = 0.4\text{g}}$

۱. یک نمونه از خاک رس دارای ۴۵,۵ درصد سیلیس و ۱۸,۱ درصد رطوبت است. هنگام تهیه سفال از این نمونه خاک رس، درصد رطوبت به ۱۰ می‌رسد. درصد جرمی سیلیس در این سفال چقدر است؟ (فرض کنید هنگام تهیه سفال فقط آب تبخیر شده است).

۵۱ ۴

۵۰,۵ ۳

۵۰ ۲

۴۹,۵ ۱

۲. چه تعداد از مطالب زیر درست است؟

آ) هیچ یون پایداری که شامل دو عنصر اول گروه ۱۴ جدول دوره ای باشد، در ترکیب‌ها شناخته نشده است.

ب) فرمول مولکولی سیلیس مشابه کربن دی‌اکسید است.

پ) در سیلیس هر اتم سیلیسیم با دو اتم اکسیژن پیوند اشتراکی دارد.

ت) در ساختار شش گوشۀ سیلیس، اتم‌های سیلیسیم در رأس قرار دارند.

۱ ۴

۲ ۳

۳ ۲

۴ ۱

۳. آلیازی حاوی فلزهای Zn و Cu , Sn اگر در یک نمونه ۱,۸ گرمی از این آلیاز، فلزهای Cu و Zn طی چند واکنش به ۱,۲ گرم مخلوط $CuSO_4$ و ZnO تبدیل شوند که ۶۰ درصد جرمی این مخلوط را ZnO تشکیل می‌دهد، درصد جرمی Sn در این آلیاز کدام است؟

$$(Sn = 119, Zn = 65, Cu = 64, S = 32, O = 16 : g \cdot mol^{-1})$$

۶۷,۵ ۴

۵۷,۲ ۳

۵۳,۲ ۲

۴۹,۸ ۱

۴. مخلوطی از آمونیاک و اوره، دارای ۵۸,۸ درصد جرمی نیتروژن است، چند درصد جرمی مخلوط اوره را تشکیل می‌دهد؟

$$(O = 16, N = 14, C = 12, H = 1 : g \cdot mol^{-1})$$

۶۶ ۴

۶۰ ۳

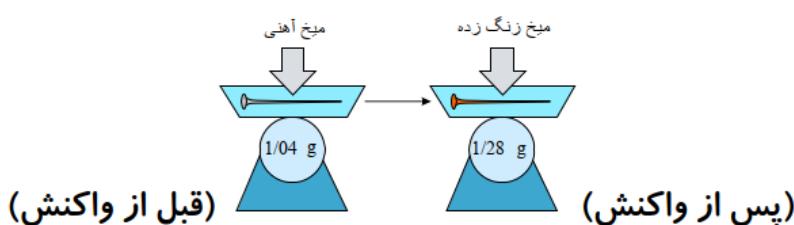
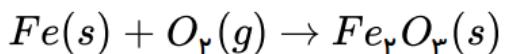
۴۰ ۲

۳۴ ۱

۵. اگر برای تهیه الماس ساختگی از گرافیت خالص استفاده شود، کدام گزینه درست است؟

- ۱ طول پیوندهای کربن - کربن افزایش می‌یابد.
  - ۲ فاصلهٔ لایه‌های اتم‌های کربن از یکدیگر اندکی افزایش می‌یابد.
  - ۳ رسانایی الکتریکی نمونه طی این فرایند، رفته‌رفته افزایش می‌یابد.
  - ۴ محل قرار گرفتن اتم‌های کربن طی تبدیل گرافیت به الماس ثابت می‌ماند.

۶. با توجه به شکل و واکنش موازن‌نشده زیر، درصد جرمی Fe_3O_4 در مخلوط نهایی واکنش کدام است؟

۷۶,۹

۶۲,۵

۳۱، ۲۵

11, 10 1

۷. چه تعداد از ویژگی‌های زیر در الماس بیشتر از گرافیت است؟

- الف) تعداد پیوندهای اشتراکی هر اتم کربن (آنتالپی پیوند) شمار اتم‌های متصل شده به هر اتم کربن (سختی)

۴

۳

۲

۱

۸. چه تعداد از موارد زیر نادرست است؟

- الف) سیلیس شامل شبکه‌ای غول‌آسا از واحدها است که ساختاری پیوسته دارد.
- ب) مواد کووالانسی در دما و فشار اتاق به حالت جامد هستند، به همین دلیل جامد کووالانسی نامیده می‌شوند.
- پ) کربن و سیلیسیم عنصرهای اصلی سازنده جامدات کووالانسی در طبیعت هستند.
- ت) اتم‌های C و Si تنها در جامدات کووالانسی با تشکیل پیوندهای کووالانسی به آرایش هشت‌تایی می‌رسند.

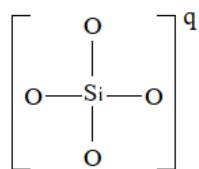
۴ مورد

۳ مورد

۲ مورد

۱ مورد

۹. با توجه به ساختار یون زیر که همه اتم‌ها در آن به آرایش هشت‌تایی رسیده‌اند؛ کدام گزینه نادرست است؟

۱

- نسبت شمار جفت‌الکترون‌های ناپیوندی به پیوندی در آن با یون سولفات برابر است.
- ۲ عدد اکسایش اتم مرکزی آن با اتم مرکزی در یون کربنات برابر است.
- ۳ قدر مطلق بار q با جمع جبری بار یون‌های فسفات و آمونیوم برابر است.
- ۴ این ساختار به صورت یون مجزا در جامدات کووالانسی یافت نمی‌شود.

۱۰. نمونه‌ای از یک نوع خاک رس دارای ۴۲,۵ درصد جرمی سیلیس و ۱۵ درصد جرمی رطوبت (آب) است. اگر هنگام تهیه گل رس از آن، درصد جرمی رطوبت (آب) آن به ۵۰ درصد برسد، درصد جرمی سیلیس در گل رس تهیه شده کدام است؟

۲۵ ۴

۳۰ ۳

۳۵ ۲

۴۰ ۱

۱۱. چند مورد از مطالب زیر، درباره خاک رس، درست است؟
آ) سیلیسیم دی اکسید، عمدترين جزء سازنده آن است.
ب) بيشتر تركيبهای تشکيل دهنده آن، بي رنگ یا سفید رنگ‌اند.
پ) در مخلوط تشکيل دهنده آن، جامدهای کووالانسی و یونی وجود دارند.
ت) در برخی از انواع آن، فلزهای دارای ارزش اقتصادی زياد برای استخراج نيز يافت می‌شود.

۴ ۴

۳ ۳

۲ ۲

۱ ۱

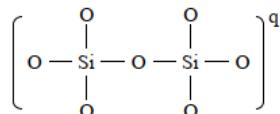
۱۲. جدول زیر، درصد جرمی اجزای تشکیل دهنده ۲۰۰ گرم از یک نمونه خاک رس را نشان می‌دهد. اگر جامد(های) کووالانسی از این نمونه جدا شوند، درصد جرمی جامد(های) مولکولی در نمونه جدید تقریباً چند درصد خواهد بود؟

$$(Fe = 56, Al = 27, Na = 23, Si = 28, O = 16, H = 1 : g \cdot mol^{-1})$$

Au	MgO	Fe ₂ O ₃	Na ₂ O	H ₂ O	Al ₂ O ₃	SiO ₂	ماده
۰,۱	۰,۴۴	۰,۹۶	۱,۲۴	۱۳,۳۲	۳۷,۷۴	۴۶,۲	درصد جرمی

۲۱ ۴   ۲۴,۸ ۳   ۳۵ ۲   ۳۲,۲ ۱

۱۳. نسبت بار الکتریکی آنیون اکسیژن دار داده شده از سیلیسیم، چند برابر بار الکتریکی آنیون سیلیکات است؟ (با فرض آنکه همه اتم‌ها از قاعدة هشت‌تایی پیروی می‌کنند).

۱ ۲

 $\frac{3}{2}$ ۱ $\frac{5}{2}$ ۴

۲ ۳

۱۴. کدام عبارت درست است؟

۱

در ساختار یخ، یک آرایش منظم و سه بعدی با تشکیل حلقه های شش گوشه مانند گرافن وجود دارد.

۲

در بلور یخ هر اتم هیدروژن با یک اتم اکسیژن، پیوند اشتراکی و با دو اتم اکسیژن دیگر با پیوند هیدروژنی متصل است.

۳

اغلب ترکیب های آلی جزء مواد مولکولی هستند و در ساختار آنها در حالت جامد، همه پیوندها اشتراکی نیستند.

۴

آنالپی تبخیر و نقطه جوش یک ترکیب مولکولی به پیوندهای اشتراکی درون مولکول های آن وابسته است.

۱۵. چند مورد از عبارت های زیر صحیح هستند؟

- گرافن جامد کووالانسی شفاف و انعطاف پذیری است که ساختاری دو بعدی دارد.
- در سیلیس، رفتار فیزیکی مانند نقطه جوش و خواص شیمیایی به ترتیب به نیروی بین مولکولی و پیوندهای اشتراکی بستگی دارد.
- گرافن همانند یخ دارای حلقه های شش گوشه است که استحکام این حلقه ها در گرافن بیشتر از یخ است.
- ترکیباتی که بتوان برای آنها واژه فرمول مولکولی را به کار برد، اتم های موجود در واحد های سازنده آنها با پیوند اشتراکی به یکدیگر متصل شده اند.

۴ مورد

۳ مورد

۲ مورد

۱ مورد

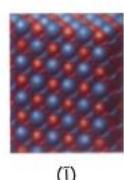
۱۶. اگر ۵ تن خاک رس را که درصد جرمی اجزای آن مطابق جدول زیر است، حرارت دهیم تا تمامی آب آن تبخیر شود، کدام اتفاق زیر رخ نمی‌دهد؟

مواد	Au و دیگر مواد	MgO	Fe_2O_3	Na_2O	H_2O	Al_2O_3	SiO_2	ماده
۰,۱	۰,۴۴	۰,۹۶	۱,۲۴	۱۳,۳۲	۳۷,۷۴	۴۶,۲۰	درصد	جرمی

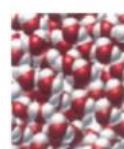
- ۱ درصد جرمی عاملی که باعث سرخ بودن خاک رس است، افزایش می‌یابد.
- ۲ درصد جرمی سیلیس در آن حدوداً به ۵۳,۳ افزایش می‌یابد.
- ۳ درصد جرمی اکسید فلز قلیایی خاکی از اکسید فلز قلیایی بیشتر می‌شود.
- ۴ ضمن تبخیر آب، خاک ۱۳,۳۲ درصد جرم خود را از دست می‌دهد.

۱۷. مواد سازندهٔ نوعی خاک رس در زیر آمده است. از میان ۷ مادهٔ زیر، ..... ماده دارای الگوی ساختاری (آ)، ..... ماده دارای الگوی ساختاری (ب) و ..... ماده دارای الگوی ساختاری (پ) هستند.

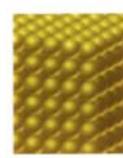
Au	MgO	Fe_2O_3	Na_2O	H_2O	Al_2O_3	SiO_2	ماده

(آ)

(ب)

(پ)

- ۱ - ۳ - ۵ **۴**
- ۱ - ۱ - ۴ **۳**
- ۲ - ۱ - ۴ **۲**
- ۲ - ۳ - ۵ **۱**

۱۸. چند مورد از عبارت‌های زیر نادرست هستند؟ (با تغییر)

- آ) طول پیوند کربن – کربن در الماس کوتاه‌تر از طول پیوند کربن – کربن در گرافیت است.
- ب) جامد کووالانسی، جامدی است که در آن همهٔ اتم‌ها به وسیلهٔ پیوندهای کووالانسی به یکدیگر متصل شده‌اند.
- پ) گرافیت برخلاف الماس رسانای جریان برق می‌باشد.
- ت) SiO_2 نسبت Si به علت داشتن پیوندهای قوی‌تر پایدارتر است.

۲ ۴

۴ ۳

۳ ۲

۱ ۱

۱۹. کدام گزینه درست است؟

- ۱ در ساختار یخ مانند گرافن یک آرایش منظم و سه بعدی با حلقه‌های شش‌گوش وجود دارد.
- ۲ در بلور یخ هر اتم هیدروژن با یک اتم اکسیژن پیوند اشتراکی و با ۲ اتم اکسیژن دیگر با پیوند هیدروژنی متصل است.
- ۳ در یک ترکیب مولکولی آنتالپی تبخیر و نقطهٔ جوش آن به پیوندهای اشتراکی درون مولکول‌های آن وابسته است.
- ۴ اغلب ترکیب‌های آلی جزو ترکیب‌های مولکولی هستند که در ساختار آنها در حالت جامد میان شمار معینی از اتم‌ها پیوندهای اشتراکی وجود دارد.

۲۰. اگر درصد جرمی سیلیس در یک نمونه خاک رس برابر ۴۶٪ باشد، در ۳ تن از این خاک رس چند مول سیلیس وجود دارد؟ ($Si = 28, O = 16 : g \cdot mol^{-1}$)

۷۷۰۰ ۴

۲۳۱۰۰ ۳

۱۳۸۶۰ ۲

۵۰۰۰ ۱

۲۱. یک ماده شیمیایی، سه اتم کروم در فرمول شیمیایی خود دارد. اگر ۲٪/۳۱ جرم این ماده را کروم تشکیل داده باشد، جرم مولی آن، چند گرم است؟ ($Cr = 52 g.mol^{-1}$)

۵۰۰ ۴

۳۳۳,۳ ۳

۲۵۰ ۲

۱۶۶,۷ ۱

۲۲. کدام مطلب درست است؟

۱

مواد اولیه برای ساخت آثار باستانی، افزون بر کمیاب بودن، باید واکنش‌پذیری کم و استحکام زیاد داشته باشند.

۲

اغلب مواد سازنده خاک رس، ترکیب‌های اکسیژن‌دار هستند.

۳

سیلیسیم (^{14}Si)، شبه فلزی هم گروه با کربن است.

۴

مولکول SiO_2 افزون بر خاک‌های رس، یکی از سازنده‌های اصلی بسیاری از سنگ‌هاست.

۲۳. چه تعداد از مواد زیر جزء جامد‌های کووالانسی به شمار می‌آیند؟

SiO_2 ، N_2O_5 ، Cu ، $SiCl_4$ ، SiC ، گرافن

۱

۲

۳

۴

۲۴. چه تعداد از عبارت‌های زیر درست است؟

- الف) سیلیسیم شبه فلزی از خانواده کربن است، بنابراین ساختار مشابه با آن دارد.
- ب) یافته‌های تجربی نشان می‌دهد که SiO_2 افزون بر خاک‌های رس، یکی از سازنده‌های اصلی بسیاری از سنگ‌ها، صخره‌ها و نیز شن و ماسه است.
- پ) سیلیسیم فراوان‌ترین شبه فلز در پوسته جامد زمین است.
- ت) ترکیب‌های گوناگون سیلیسیم و اکسیژن بیش از ۹۰٪ پوسته جامد زمین را تشکیل می‌دهند.

۱

۲

۳

۴

۲۵. چه تعداد از عبارت‌های زیر درست است؟

- آ) در جامد‌های کووالانسی مانند سیلیس، برخلاف بین همه اتم‌ها با پیوند اشتراکی به یکدیگر متصل شده‌اند.
- ب) آنتالپی تبخیر یک ترکیب مولکولی در حالت مایع به نیروهای بین مولکولی آن وابسته است.
- پ) نقطه ذوب $NaCl(s)$ به دلیل قوی بودن نیروهای بین مولکولی بسیار بالا بوده و این ترکیب دیرگذار است.
- ت) رفتار شیمیایی در مواد مولکولی به پیوندهای اشتراکی و جفت‌الکترون‌های ناپیوندی موجود در مولکول وابسته است.

۴ ۴

۳ ۳

۲ ۲

۱ ۱

۲۶. اگر درصد جرمی عنصر A در ترکیب A_2O_3 برابر ۷۰ درصد باشد، درصد جرمی اکسیژن در ترکیب AO به تقریب کدام است؟ ($O = 16 g \cdot mol^{-1}$)

۲۲, ۲ ۴

۴۴, ۴ ۳

۲۵ ۲

۳۰ ۱

۲۶. اگر درصد جرمی عنصر A در ترکیب A_2O_3 برابر ۷۰ درصد باشد، درصد جرمی اکسیژن در ترکیب AO به تقریب کدام است؟ ($O = 16 g \cdot mol^{-1}$)

۲۲, ۲ ۴

۴۴, ۴ ۳

۲۵ ۲

۳۰ ۱

۲۷. کدام موارد از عبارت‌های زیر درست هستند؟

- آ) سیلیس شامل شمار بسیار زیادی اتم اکسیژن و سیلیسیم است که به صورت شش ضلعی هایی با رئوس سیلیسیم در کنار هم قرار گرفته‌اند.
- ب) تمام ترکیب‌های مولکولی برخلاف ترکیب‌های کووالانسی در دما و فشار اتاق به حالت مایع هستند.
- پ) برای ذوب یا تبخیر ترکیب‌های I_2 و H_{14} باید بر پیوندهای اشتراکی غلبه کنیم.
- ت) گرافن یک گونهٔ شیمیابی دو بعدی، شفاف و انعطاف‌پذیر است و همانند گرافیت جریان برق را از خود عبور می‌دهد.

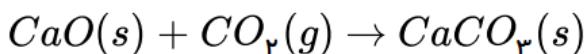
(۱) (آ)، (ب) و (ت)   (۲) (ب) و (پ)   (۳) (آ) و (ت)   (۴) (پ) و (ت)

۲۸. در کدام گزینه تمامی مواد، جزء مواد مولکولی محسوب می‌شوند؟

- ۱ آب – آمونیاک – آمونیوم کلرید
- ۲ اتان – اتانول – اتانوئیک اسید
- ۳ گرافیت – گرافن – گلوکز
- ۴ کربن دی‌اکسید – کربن تتراکلرید – سیلیسیم کریبد

۲۹. یک مخلوط گازی از کربن مونوکسید و کربن دی‌اکسید به جرم ۱۰۰ گرم دارای ۶۴ درصد جرمی اکسیژن است. با کربن دی‌اکسید موجود در مخلوط در حضور مقدار کافی کلسیم‌اکسید، طبق واکنش زیر چند گرم کلسیم‌کربنات می‌توان تولید کرد؟

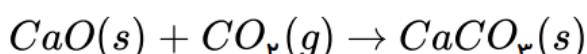
$$(O = 16, C = 12, Ca = 40 : g \cdot mol^{-1})$$

۹۵ (۴)   ۱۶۰ (۳)   ۱۰۰ (۲)   ۱۲۵ (۱)

۲۹. یک مخلوط گازی از کربن مونوکسید و کربن دیاکسید به جرم ۱۰۰ گرم دارای ۶۴ درصد جرمی اکسیژن است. با کربن دیاکسید موجود در مخلوط در حضور مقدار کافی کلسیم اکسید، طبق واکنش زیر چند گرم کلسیم کربنات می‌توان تولید کرد؟

$$(O = 16, C = 12, Ca = 40 : g \cdot mol^{-1})$$

۹۵ ۴

۱۶۰ ۳

۱۰۰ ۲

۱۲۵ ۱

۳۰. آلومینیم اکسید موجود در دوونیم تن خاک رس را پس از جداسازی، برای استخراج آلومینیم، به روش هال برقکافت می‌کنیم. اگر در پایان ۳۶۰ کیلوگرم آلومینیم مذاب با بازدهٔ ۸۰ درصد تولید شده باشد، درصد جرمی آلومینیم اکسید در خاک رس چقدر است؟

$$(O = 16, Al = 27 : g \cdot mol^{-1})$$

۵۴,۴ ۴

۳۴ ۳

۲۷ ۲

۲۱,۸ ۱

۱۳۱. کدام گزینه نادرست است؟

- ۱) تعداد اتم‌های متصل به هر اتم کربن در الماس از گرافیت بیشتر است.
- ۲) در گرافیت اتم‌های کربن با چینش دو بعدی و در الماس با چینش سه بعدی به هم متصل هستند.
- ۳) به دلیل بیشتر بودن آنتالپی پیوند $C - Si - Si - C$ نسبت به نقطه ذوب الماس بالاتر از سیلیسیم است.
- ۴) در کلسیم کربید (CaC_2)، کربن به صورت یون تک‌اتمی یافت می‌شود.

۱۳۲. ترکیبی مجھول دارای ویژگی‌های زیر است. کدام گزینه می‌تواند نشان‌دهندهٔ ترکیب مورد نظر باشد؟

- در ساختار آن پیوند اشتراکی وجود دارد.
- می‌تواند در آب حل شود و میزان رسانایی آب را افزایش دهد.
- اختلاف میان نقطه ذوب و جوش آن زیاد است.

۴) هیدروژن کلرید

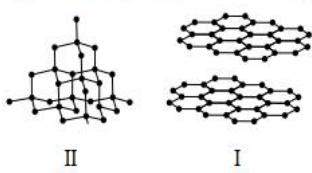
۳) Mg_3N_2

۲) گرافن

۱) Na_2SO_4 ۱۳۳. مولکول HCO و SCO در مورد ..... با هم شباهت و در مورد ..... با هم تفاوت دارند.

- ۱) شمار جفت الکترون‌های ناپیوندی - شمار پیوندهای دوگانه
- ۲) شمار اتم‌هایی که به آرایش هشتایی پایدار رسیده‌اند - شمار پیوندهای یگانه
- ۳) قطبیت مولکول - داشتن شکل خطی
- ۴) شمار پیوندها - قدرت نیروهای جاذبه‌ی بین مولکولی

۳۴. با توجه به شکل زیر که مربوط به دو دگر شکل کربن هستند، چه تعداد از عبارت های

داده شده جمله زیر را کامل می کنند؟

..... ساختار *I* ..... ساختار *II* .....

آ) برخلاف - رسانایی الکتریکی دارد.

طبیعت یافت می شود.

ت) مانند - به دلیل سختی زیاد کاربرد مجاز است.

پ) برخلاف - دارای مولکول مجزا است.

صنعتی دارد.

۴ ۴

۳ ۳

۲ ۲

۱ ۱

۳۵. جدول زیر، درصد اجزای تشکیل دهنده ۴۰۰ گرم از یک نمونه خاک رس را نشان می دهد. اگر آب و جامد کوالانسی موجود در آن را به طور کامل جدا کنیم، درصد جرمی طلا در نمونه خاک نهایی تقریباً چند درصد خواهد بود؟

Au	MgO	Fe ₂ O ₃	Na ₂ O	H ₂ O	Al ₂ O ₃	SiO ₂	ماده
۰,۱	۰,۴۴	۰,۹۶	۱,۲۴	۱۳,۳۲	۳۷,۷۴	۴۶,۲	درصد جرمی

۰,۱۵۷ ۴

۰,۲۴۷ ۳

۰,۵۷ ۲

۱,۵ ۱